

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

Megalakult a kormány Titulescu nélkül és tegnap este Tatarescu új kabinetjének tagjai már letették az esküt

Mint a legyek a mézre, úgy siettek az összes pártvezérek a fővárosba arra a hírré, hogy a kormány benyújtotta lemondását. A válság már hetek óta ugryolván a levegőben lógott és a jó szimantok rendelkezők már vasárnap tudták, amikor a király táviratilag magához rendelte Erdélybe T a t a r e s c u t, hogy valami készül. Az uralkodó ekkor jutott hírtokába T i t u l e s c u lemondásának, melyet

a külügyminiszter a hagyományoktól teljesen eltérően nem a miniszterelnöknek, hanem közvetlenül az uralkodónak jelentett be.

Amint rendelkezte magához sürgősen Tatarescut, Titulescu nem a kormány átalakítását kívánta, hanem mindenféle változástól függetlenül bejelentette elhatározását, hogy visszavonul.

Nemcsak a külügyminiszteri tárcáról mond le, hanem arról is, hogy az országot a Népszövetség előtt mint a román delegáció vezetője képviselje.

Hogy mi ezen elhatározásának oka, arra a körülményekből csak következtetni lehet.

Titulescu külföldön marad és nem politizál

Tény az, hogy az egész kormányválság Titulescu személye körül forog, de hogy ezért, erre vonatkozólag senki semmi bizonyosat nem tud mondani. Akik ismerik Titulescunak a múltját, mélyen hallgatnak. Azzal számolnak, hogy Titulescu nem lesz a kormányban, Tatarescunak hét napra elküldött hosszú távirata eddig váz nélkül maradt.

Titulescu Montreuxben üdül és teljesen kikapcsolódott a politikából.

Amint éppen az ő kikapcsolódása karja magásra a politika hullámain. Azok a hírek, hogy Tatarescu táviratára váz nélkül maradt és Bucurestibe sietett, hogy résztvegyen a kormányválság

A kormánypárt elnöke birtokán gazdálkodik

Kedden délután öt órakor a helyzet még mindig nem tisztázódott. Megneheztelték a kibontakozást, hogy B r a t i a n u, a liberális párt elnöke, akinek az új kormány összeállításánál döntő sze-

het. A külpolitikai irányvezetés körül állítólag ellentétek merültek volna fel közte és a kormány között. Ezt a beállítást beavatott körökben egyenesen nevétségnek mondják, mert hiszen köztudomásu, hogy Titulescu csaknem teljesen önállóan vezette Románia külpolitikáját. Komolyabb indoknak látszik az, hogy B a r t h o u francia külügyminiszter szemrehányást tett Titulescunak, mert arra az előterjesztésére, hogy a kisántant is csatlakozzék az angol-olasz-francia nyilatkozathoz, mely Ausztria függetlenségét garantálja, tagadó választ adott a kisántant nevében. Ezzel szemben hangoztatják, hogy

Barthou pozíciója is megrendült Franciaországban és így ez inkább igazolja Titulescu állásfoglalását

a kisántant nevében, mintsem, hogy ok lehetne elkedvetlenedésére. Azt is mondják, hogy S l a v e s c u lemondott pénzügyminiszternek a külföldön folytatott tárgyalásai nem nyerték meg tetszését, de ennek viszont ellentmond, hogy S l a v e s c u legkomolyabb jelölt az új kormányban a pénzügyministerségre.

megoldásában, nem bizonyultak valószínűnek. A lemondott külügyminiszter változatlan nyugalomban Svájcban pihen és mint egy modern szifnix titokzatosan mosolyog. Tegnap délután az volt a helyzet, hogy sem választát nem várták Tatarescu táviratára, sem pedig őt magát.

Nem az első eset, hogy Titulescu a külföldről buktatja meg a kormányt.

Hasonló volt szerepe Vaida legutóbbi bukása alkalmával is. Akkor emelte ki a nyeregéből, amikor az azt hitte, hogy a legbiztosabban ül benne. Most is ez történt és hogy a kormányátalakításból kormányválság lett, Tatarescu neki köszönheti.

rep jutna, tegnap nem érkezett Bucurestibe, amint várták. Ellenzéki politikai körökben ezt azzal magyarázzák, hogy a pártelnök nem csupán személyi változást tart szükségesnek, ha-

nem a kormány politikai irányvezetésének a liberális párt programjához való szigorú alkalmazását is.

Tatarescu környezetében ugyan hangsúlyozzák, hogy a designált miniszterelnök és a pártelnök között teljes az egyetértés, de azért különösnek találják, hogy Brătianu Dinu nem érkezett a fővárosba nyomban a kormány lemondása után. Ezzel látszik összefüggésben lenni az is, hogy Tatarescu a hétfőről keddre virra-

Az első forgalomba került kormánylista

Liberális pártkörökben tegnap délután a kormány következő összeállítását közölték:

Miniszterelnök: Tatarescu.
Külügyminiszter: Tatarescu.
Honvédelmi miniszter: Angelescu.
Belügyminiszter: Inculet.
Hadfelszerelési miniszter: Tatarescu.
Kereskedelmi miniszter: Franasovici.
Iparügyi miniszter: Manolescu-Strunga.
Igazságügyminiszter: Pop Valer.
Földmívelésügyi miniszter: Sassu.
Pénzügyminiszter: Slavescu.
Egészségügyi miniszter: Costinescu.
Munkaügyi miniszter: Nistor.
Közoktatásügyi miniszter: Angelescu.

Jorga és Argetoianu várják a fejleményeket

Késő délután érkezett jelentések szerint nem következik be a kormány radikális átalakítása. Titulescun kívül csupán Xenii és Teodorescu hagyják el a kormányt, a többi miniszter mind a helyén marad. Brătianu Dinu Sibiu (Nagyszomben) van és ott informálták a helyzetéről B r a t i a n u Bebe és Lapedatu. Tegnap este is Bucuresti helyett dragasani birtokára utazott. Állítólag ma érkezik a fővárosba, de ez sem biztos.

A pártelnök úgy viselkedik, mintha nem nagyon érdekelné a kormány sorsa.

Tény, hogy késő délután még a legbenfentesebbek sem tudnak semmit. A liberális párt hivatalos lapja sem tud semmi pozitívummal szolgálni és inkább csak

dó éjjel lakásán szigorúan bizalmas tanácskozást folytatott legbensőbb híveivel. Tegnap reggel újabb megbeszélést tartott barátjaival. Titulescu válaszában hiányában nem tudtak dönteni. Tatarescunak az volt a véleménye, hogy várjanak még szerdán délig, amíg véglegesen megismerik Titulescu választát.

Ezzel szemben az uralkodó utasította Tatarescut, hogy a válságot mindenképpen oldja meg.

Kulcszminiszter: Lapedatu.

Államminiszter: Iamandi.

Államtitkárok: Cancicov Mircea, Bentina Aurél, Titeanu Eugen, Leon, a régiek közül pedig Irimescu Radu, Constantinescu Mitita. Teodorescu és Xenii kimaradnak a listából, ugyancsak Antonescu is, akit párisi követnek akarnak ki-nevezni.

Tatarescu tegnap meglátogatta lakásán Angelescu volt közoktatásügyi minisztert, akivel hosszasan tanácskozott. Amikor távozott, a reá várakozó újságíróknak a következőket mondotta:

—Minden rendben folyik.

Remélem, hogy ma estig bemutatathatom Sinaiában az új kormány listáját.

azoknak a híveknek a cáfolatára szorítkozik, amelyek arról vélnék tudni, hogy egyes ellenzéki pártokkal való együttműködésről lehet szó. Cáfolják ezt maguk a kombinációba került pártok vezetői is kijelentve, hogy semmiféle kollaborációról a liberálisokkal részéről nem lehet szó. A v e r e s c u, G o g a, M a n i u, V a i d a Bucurestiben vannak, M i h a l a c h e mára jelezte érkezését. Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a körülménynek, hogy

Jorga és Argetoianu Sinaiában vannak, ahol tudvaleg az uralkodó is tartózkodik.

Ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Jorga alakít esetleg kormányt, ha Tatarescu missziója nem járna eredménnyel, de a professzor a leghatározot-

tabban kijelentette, hogy az ő személye nem jöhet tekintetbe. Argetoianu nem nyilatkozott.

Este érkezett a hír a fővárosból, hogy az új kormány már megalakult. Ezt megelőzően Tatarescu délután öt órakor Ineulet volt belügyminiszter, Vlahide miniszterelnökségi államtitkár és Husarescu felügyelő társaságában különvonattal Sinaiába utazott, ahová félhatkor érkezett meg. Az állomáson a

deignált miniszterelnököt Dimitriu Sergius fogadta. Amikor a vonatból kiszállt, az újságírók megrohanták a miniszterelnököt, aki ezeket mondotta:

— A sajtó tulzott, amikor rendszerváltozásról irt, mert csupán a kormány átalakításáról van szó.

Tatarescu azután a királyi palotába hajtatott és néhány perccel félhat után lépett kihallgatásra a király dolgozószobájába, ahol hét óráig maradt. A királyi kihallgatás után Tatarescu az újságírók előtt kijelentette, hogy

az uralkodó teljes egészében elfogadta az eléje terjesztett listát,

majd Titulescuva vonatkozólag elmondta, hogy a külügyi tárcát a jövő hétig függőben hagyják, amikor a fővárosba érkező Titulescuval találkozni fog. Az új kormány listája a következő:

Tatarescu tartotta meg ideiglenesen a külügyminiszteri tárcát is

Miniszterelnök és hadfelszerelési miniszter, valamint ideiglenes külügyminiszter Tatarescu György.

Igazságügyminiszter Antonescu Victor.

Kultuszminiszter Lapedatu. Közoktatásiügyi miniszter Anghelescu dr.

Nemzetvédelmi miniszter Angelescu Pál tábornok.

Pénzügyminiszter és Manolescu-Strunga visszaérkezéséig ideiglenes kereskedelmi és iparügyi miniszter Slavescu.

Egészségügyi miniszter Costinescu dr. Munkaügyi miniszter Nistor.

Földművelésügyi miniszter Sassu.

Belügyminiszter Inuleet. Közlekedésügyi miniszter Franasovici Richard.

Tárcanélküli miniszterek Jamandi és Pop Valer.

Az alminiszterek névsora a következő:

Földművelésügyi alminiszterek Cancicov és Negura.

Iparügyi alminiszter Leon.

Munkaügyi alminiszter Roman Valer.

Pénzügyi alminiszter Consantineu Mitica.

Belügyi alminiszterek Titeanu Eugen és Iuca.

Légügyi alminiszter Irimescu.

A kormány tagjai a kihallgatás után Sinaiában gyülekeztek és este nyolc órakor a Peles-kastélyban letették az esküt.

Az új kormány tagjai azután különvonaton visszatértek a fővárosba és valószínűleg ma délelőtt már megtartják az első minisztertanácsot.

Az új kormányban tehát mindössze annyi személyi változás történt, hogy Titulescu nem szerepel a kabinetben és kimaradt Teodorescu is, aki már tegnapelőtt mondott le. Új nevek vannak az alminiszterek sorában.

Barthou pozíciója megingott és külpolitikai törekvéseinek támogatására most Anglia segítségét igyekeznek megnyerni

Franciaországban a kommunista mozgalom mindegyre nagyobb arányokat ölt. A kommunisták erősbödése nyugtalanítja a kormányt és azért Doumergue miniszterelnök elhatározta, hogy a napokban rádióbeszédet mond, amelyen a polgárságot figyelmezteti a kommunista veszedelemre és haragra hívja fel a marxizmus ellen.

Lyonban a királpártiak gyűlést tartottak. A gyűlésre benyomultak a kommunisták, mire a két tábor között ádáz harc fejlődött ki. Mindkét részről számos megsebesültek.

Párisban hat kommunista megzavarta a hazafias front gyűlését. Ijesztő lövéseket adtak le, mire nagy kavargás támadt. Itt is nagy verekedés volt, amelyek számos sebesültje van.

A francia fascisták nagy tüntetést terveztek Cheron igazságügyminiszter ellen, akit azzal vádolnak, hogy a Stavisky-botrány és a Princegyilkosság ügyében megindított nyomozást szándékosan elhuzza. Amikor megtudták, hogy a miniszter Metzbe szándékozik utazni, a pályaudvar előtt ötven ezer főre rugó tömeg gyülekezett össze.

A sokaság olyan agresszíven viselkedett, hogy a rendőrség szükségnek találta a minisztert a fenyegető veszedelemtől értesíteni. Cheron ezért autóján utazott Metzbe.

Amikor oda megérkezett, egy asszony vitriolos merényletet akart ellene elkövetni, azonban ezt az utolsó pillanatban megakadályozták.

Arról már írtunk, hogy Barthou francia külügyminiszter pozíciója meg-

ingott. A Daily Mail azt írja, hogy Barthou külpolitikai törekvéseinek támogatására Anglia segítségét igyekeznek megnyerni. Ez a törekvés elsősorban oda irányul, hogy Olaszországot Németország ellen hangolja.

Barthou római útja alkalmával ennek érdekében mindent el akar követni, azonban előre attól tart, hogy Mussolini a fran-

cia törekvések támogatásáért tulnagytulnag árát fog követelni.

Barthou tegnap Clark párisi angol követtel hosszú megbeszélést folytatott, akit Németország elleni politikájának helyességéről igyekezett meggyőzni.

A francia-lengyel kapcsolatok meglazulásáért Laroche varsói francia követet okolják. A kormány most elhatározta Laroche visszahívását.

Megszűnt az állami magyar gimnázium önállósága és tagozata lett a román gimnáziumnak

A kerületi tanfelügyelőséghez miniszteri rendelet érkezett, amely az állami magyar fiugimnáziumot megfosztotta önálló iskolai jellegétől. A rendelet a külön igazgatóval rendelkező magyar fiugimnáziumot egyesítette a román állami gimnáziummal olyanformán, hogy az eddigi önálló magyar fiugimnázium most már a román középiskola magyar tagozata lett. Ennek alapján az iskola igazgatóját, Oberst Józsefet a tanügyi hatóságok felmentették igazgatói állásától és az iskola vezetését Ulit a György, az állami román gimnázium igazgatója vette át. Oberst József, aki mint igazgató nagy érdemeket szerzett az iskola fel-

rágoztatása és fejlesztése körül, továbbra is megmarad az intézet tanári karában, mint szaktanár. A két iskola egyesítését gazdasági okokkal magyarázzák. A magyar fiugimnáziumba járó tanulók szüleit főképpen a tandíj kérdése aggasztja, mert a román gimnázium havi tandíja nagyobb volt, mint az az összeg, amit a magyar gimnázium tanulói fizettek. Ebben a kérdésben különben az új intézet iskolászeke fog dönteni, remélhetőleg megnyugtatólag, mert a tandíj felmérése számos magyar diák előtt zárná be az iskola kapuját. A magyar állami leánygimnázium önállóságát ez a rendelkezés nem érinti.

Adóbehajtási különítmények gondoskodnak a hátralékok haladéktalan beszedéséről

A megszigorított adóbehajtásra vonatkozó egyik miniszteri rendelet alapján a timisoarai (temesvári) pénzügyigazgatóságon adóbehajtási különítményeket állítottak fel, amelyek adóellenőrök vezetése alatt működ-

nek. Több ilyen különítmény fogja a városban a hátralékos adók behajtását szorgalmazni. A belvárosi végrehajtási csoport főnöke Neagota Livius adóellenőr, a Gyárvárosban az adóbehajtási munkálatokat

Taraulanu Gheorghe adóellenőr irányítja, míg a többi kerületekben Rosca Gheorghe adóellenőr vezeti az adóbehajtást. A lippai és recasi kerületben Nicolanti Remus, a biléi, vingai és periami (perjamosi) kerületekben Gavran Ion, a buzia és dettai kerületben Niculescu adóellenőr, a sannicolaul-marei (nagyszentmiklósi és jimboliai (zsombolyai) kerületekben Gavrilovici J., míg a gataiai (gátaljai) és ciacovai kerületekben a behajtást Luchita Todor vezeti. Ezek a különítmények a legszigorúbban fognak eljárni és ha szükséges, árverések útján hajtják be az államnak járó összegeket. A hátralékokra különben jellemző, hogy az egyik helybeli kerületben ebben az esztendőben mintegy száztíz millió leit kell még adó fejében behajtani ennek az összegnek mintegy a fele még hátralékos adó. A miniszterium a megyei főellenőri állásra Varina Gheorghet nevezte ki, ennek helyére pedig Rusai Silvestre lippai pénzügyi tisztviselő került.

21 kisebbségi vasuti műhelymunkást ismét elbocsátottak

A helybeli vasuti műhelynek huszonegy munkása kenyértelessé vált, mert nem tudnak kielégítő mértékben románul. A huszonegy vasuti műhelymunkás ugyanis mind kisebbségi és áprilisban nyelvvizsgán voltak, amikor elbuktatták őket. Ennek következtében a fegyelm-bírószék elé kerültek, amely elbocsátásaitélte őket. Eredetileg szeptember elsejére mondtak föl nekik, de a Magyar Párt parlamenti tagjainak közbenjárására a felmondás határidejét bizonytalan időre kitolták. Most azután közölték velük, hogy a vasuti vezérigazgatóság intézkedése folytán felmondásuk érvénybe lépett és így tovább nem dolgozhatnak. A huszonegy elbocsátott kisebbségi vasuti műhelymunkás panaszával a közigazgatási bírósághoz fordult.

Az új cselédek bejelentése szigorúan kötelező

A városi bejelentő hivata az utóbbi időben sürűn észleli, hogy a munkaadók nem jelentik be a cselédeket. A munkaadók közbene felejtik, hogy amikor kijátszák a törvényt, tulajdonképpen önmaguknak ártanak, mert esetleg beteg cselédeleányt alkalmaznak, aki azután a családba behurcolja a betegség esirait, vagy pedig tolvajt fogadnak be házukba, aki adott alkalommal a értékesebb holmikat magához véve, felmondás nélkül távozik helyéről. A munkaadók ezért ne a piacokról és az utcáról vegyenek cselédeleányt, hanem a városi bejelentőhivatal mellett működő cselédszerző hivatalból. A törvény szerint minden cselédet szolgálatba lépésétől számított huszonnégy órán belül orvosi vizsgálatnak vetnek alá, ezenkívül a megbízhatóság szempontjából is igen fontos a bejelentés, mert a munkaadó a cselédeleány irataiba betekintést nyer és így tudja, hogy kit fogad a házába. A cselédebejelentéelmulasztása büntetést von maga után.

Az angol munkáspárt helyesli szovjet felvételét. Londonban az angol munkáspárt kongresszusán Henderson javaslatára határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy Szovjetországnak a Népszövetségbe való felvételét megelégedéssel vesztudomásul. Reméli, hogy ez a körülményjavulást jelent a szovjet és a vele szomszédos államok közti kapcsolatokat szempontjából.

Nagy gyermekmulatság október 7-én a zsidó liceum kerthelyiségében és tornatermében

Az erdélyi románok állítólagos elmagyarosítása és a névelemzés mint történelmi tétel, a francia modern építészet mint irodalmi kérdés az érettségi pótvizsgán

Nagy izgalom van a Diaconovici Loga eum tornatermében, ahol az őszi érettségi folyik. A jelöltek lábujjhegyen, féltékenyen lépnek a bizottság elé. Remegve ült az egyik diák a kényelmes karosszékre, amelyben láthatólag kényelmetlenül érzi magát. Félelmét észreveszi a filozófiai tanár és hogy kiségitse a káncánst szorongatott helyzetéből, a félelméről kérdezi. Időszerű filozófiai kérdés és a diák saját élményei alatt félórás feleletet vág ki.

Fodor József oradeai (nagyvárad) tanár történelemről vizsgáztat. Az érettségizők a francia tanárnőn kívül tőle nekik legjobban, mert kérdései sokszor szünetlenül találják őket. Az egyik jelettől ezt kérdezi:

— Mi volt az oka annak, hogy a románok Erdélyben elmagyarosodtak?

Tágra nyílt szemekkel nézi a diák a tanárt és ugyszólván tőle várja erre a feleletet. Fodor könnyebb formában teszi fel a kérdést:

— Miben állott tulajdonképpen a románok elmagyarosítása?

Semmi válasz. Maga a tanár felel:

— A katolikus vallás államvallás volt. Állami hivatalokban az érvényesült, aki az államvallást vallotta magáénak. A románok egy része ezért elhagyta az országot, akik pedig itt maradtak, tértek a katolikus vallásra és elmagyarosodtak.

— Tudna nekem elmagyarosodott román neveket mondani?

A diák csodálkozik a kérdésem. Törőn eleméből készült és névelemzésből kérdezik. Nemmel felel, mire tanár példával illusztrálja állítását:

— Tösgyökeres román név Jósika és lájláth, de ezek időközben elmagyarosodtak. Mentőkérdés következik:

— Milyen volt II. József császár politikája a románokkal szemben?

Nem várt kérdés. A felelet elmarad. Második mentőkérdés:

— Milyen volt Alexandru cel bun külpolitikája? Néma csönd. A jelölt levizsgázott...

Bazilescu Cecilia fővárosi tanárnő francia nyelv és irodalomtörténetből vizsgáztat.

— Milyen a francia építészet? — teszi fel a kérdést, amelyre az irodalomból készült diák mélyen hallgat. Mentőkérdés:

— Kik a francia forradalom nagy hői? A kérdés nem mentett.

Kispap vizsgázik. A földrajz tanár jóindulattal a Romániában létező állásokról kérdezi. Folyékonyan felel. Utána egy katonatiszt következik. Kérdése: Milyen veszély fenyegeti a harontuli románokat? A tiszt az elmagyarosításról beszél. Földrajzból kérdezik: Milyen jelentősége van a Duna-ájtának stratégiai szempontból? Szakájához tartozik a kérdés és megfelelő feleletet ad.

A tornateremben időnkint nyílik az író. Kíváncsi hallgatók jönnek. Diákok, rukkolkolnak diáktársaikért. Szülők is ér-

keznek. Tanárok, tanárnők, apácák egyformán izgulnak növendékeikért és állandóan jegyzetlik a kérdéseket, amelyekre a jelöltek nem készültek fel. Ezért gyászos az eredmény, — nem mert a gyengék vizsgáznak ősszel...

(Pusztai-P. József.)

A Diaconovici Loga liceumban működő bizottság előtt tegnap tizennyolc jelölt tett szóbeli érettségét, akik közül öt a Notre Dame leányliceum, hét a Carmen Sylva leányliceum és hat a Diaconovici Loga növendéke volt. A bizottság mind a tizennyolc jelöltet érettnak nyilvánította. Sikerral érettségizettek: Cord-

je Maria, Fleischer Gertrud, Kausch Hedwig, Szabó Zsuzsi, Veverita Hortensia, Barbosie Iliana, Boldea Cornelia, Catalan Rita, Constantinescu Maria, Lelescu Lucia, Popescu Maria, Todan Stella, Belcoata Aurel, Belcoata Gheorghe, Fara Mircea, Ferencz Tibor, Fleischmann Imre és Forga Jivoín.

Ezzel szemben katasztrófális vizsgaeredmény volt Jasiban, ahol tizenöt jelölt közül csak kettő érettségizett sikerrel. Az egyik bizottság előtt a száztizennyolc diák közül mindössze huszonhárom ment át. Gyászos eredmény volt Barladban is, ahol százhuszonnégy jelölt közül csak huszont vizsgázott sikerrel.

Valamennyi vádlott ellen fentartotta a vádat a kommunista-per katonai ügyésze

A kommunista-per hétfői tárgyalásán W u r m b r a n d t nem nagyon hízalgőnen nyilatkozott M ü l l e r Kálmánról és szokott pőkhendi modorában ítelt elevenek és holtak fölött. Müller a tegnapi tizenegyedik tárgyalási napon kérte az elnököt, engedje meg neki, hogy védekezésnek Wurmbbrandt sértegetései ellen. A p o s t o l e s c u ezredes arra való tekintettel, hogy Müller már előterjesztette vallomását, a kérelmet elutasította és felkérte B u n d r a Andrei dr. katonai ügyészt, hogy tartsa meg vádbeszédét.

Az ügyész hatalmasan felépített vádbeszédében az egész délelőtti tárgyaláson ismertette a kommunista mozgalom történetét, célkitűzéseit és hiveinek forra-

dalmi működését. Rendkívül alaposan foglalkozott a kérdéssel, mert nemcsak az irodalmat ismertette, hanem a romániai kommunista szervezetek rendszerét is. A délutáni tárgyaláson folytatta beszédét és foglalkozott az egyes vádlottak szerepével. Valamennyi vádlott ellen fentartotta a vádat. Egyeseket aktív kommunista propagandával vádolt, másokat pedig azzal, hogy részük volt a vörös segély támogatásában. Egyeseket szátrájk-szervezéssel, másokat pedig azzal vádolt, hogy menedékhelyet, szállást adtak olyan kommunistáknak, akiket a hatóságok köröztek. Az ügyész ma folytatja beszédét és délután előreláthatólag sor kerül a védőbeszédre.

A cenzura ellen emelt panaszt a román sajtó vidéki szervezete is

A romániai vidéki hírlapírók szövetsége Constantán kongresszust tartott. A szövetség elnökévé újból I v a n o v timisoarai (temesvári) szerkesztőt választották meg. A kongresszuson számos panasz hangzott el a cenzura ellen. Hangsúlyozták, hogy a háború után egész Európában Románia az egyetlen ország, ahol még cenzura és ostromállapot van. A cenzura tetszése szerint töröl a lapokból, azonban még így is gyakran megtörténik, hogy a cenzurázott újságokat utólag elkobozzák. Az olvasók részéről ugyanakkor azzal a szemrehánnyással il-

letik a sajtót, hogy nem ír elég erőlyesen a cenzura ellen. Ez a szemrehányás nem helytálló, mert a cenzura egyszerűen nem engedi megjelentetni a cenzura elleni cikkeket. Egy másik felszólaló szerint még a bojáruralom alatt sem uralkodtak olyan állapotok, mint a mai demokratikus kormányzat idejében. A régebbi újságírók a cenzurát csak hírből ismerték. A kongresszus végül határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a fővárosi lapokat felszólítják, hogy a cenzura elleni tiltakozás jelöl megjelénésüket két hétre szüntessék be.

Bosszúból elutasította egy újságírónak a városi polgárság törzskönyvébe való felvételét, de a bíróság igazságot tett

Salontamare (Nagyszalonta) város liberális párti szervezetének tagjai között vannak fajtestvéreikkel összeférhetetlen magyarok is. Ilyen K o v á c s Béla, aki a választásokon a liberális pártnak egyik fokortese és utána megtették a város ideiglenes bizottságának elnökévé.

Ez a Kovács Béla interimár bizottsági elnök nem szívelheti R e m é n y i Sándor újságíró, aki számos cikkben írta meg viselt dolgait. Nemrég aztán azzal állott

bosszút uajta, hogy elutasította a városi polgárság törzskönyvébe való felvétele iránti kérelmét. Noha az összes törvényes kellékek erre megvannak, Kovács Béla ideiglenes bizottsági elnök mégsem ismerte el Reményi Sándor illetőségét.

Reményi a város visszautasító végzése ellen a timisoarai (temesvári) revíziós bizottsághoz felebbezett, amely tegnap tárgyalta az esetet. A tárgyaláson a személyesen megjelent Reményi Sándor

Bar-Restaurant
URS POLAR
București, Strada Doamnei 3 (Blank bankkal szemben)
értesíti a m. t. közönséget, hogy az **URS POLAR** bar művészi műsorral — tánc — attrakciók — megnyílt Monty quartett
Lady Kitty, Kazimirova, Jeana Caloty, Mura Kovali, Mejarou Eszter, Stela Anny
A m. t. közönséget a RED-STAR jazz szórakoztatja Iurcu C. akordeonista részvételével

jogi képviselőjében M á r k Antal dr. ügyvéd fejtette ki, hogy az újságíró kérvényét alaptalanul utasították el. A revíziós bizottság az érvelésnek helyt adott, Salonta ideiglenes bizottságának elutasító határozatát megsemmisítette és utasította a várost, hogy Reményi Sándor hírlapíró illetőségét ismerje el, illetve Reményit jegyezze be a város polgárainak törzskönyvébe.

Izgatott vita folyt a kisebbségi kérdésről a népszövetségi ligák uniójában

A népszövetségi ligák uniójának kongresszusa, amely jelenleg Genfben ülészik, foglalkozott a kisebbségi kérdéssel és elsősorban megvizsgálta azt a helyzetet, amely a lengyel külügyminiszter nyilatkozata után előállott. A vita meglehetősen izgatott hangon folyt le. S z ú l l ő Géza, a csehszlovákiai magyarok képviselője hangoztatta, hogy a kisebbségeket statisztikai manőverek segítségével megfosztják jogaiktól. A népkisebbségi védelem általánosítására vonatkozó lengyel javaslatot nem szabad összetéveszteni a magyar delegáció követeléseivel. Az ülés végül elfogadta a magyar delegáció indítványát és kimondta, hogy a kisebbségi kérdés tanulmányozására bizottságot küld ki, amely az unió legközelebbi ülése elé terjeszti majd jelentését.

Elutasította a református egyházmegyei bíróság Nagy Kálmán kántor panaszát

Megemlékeztünk N a g y Kálmán tipari (szapárfalvai) református kántor ügyéről. Nagy Kálmán nyílt levélben elpanaszolta, hogy őt 1927-ben kántornak választották meg, majd tavalyelőtt állásából elmozdították. 1933. év januárjában újból megválasztották, de később a régi presbiterium feloszlása után fizetését nem adták ki többé. Nagy Kálmán ebben az ügyben az egyházmegyei bírósághoz fordult panasszal, amely azt elutasította. Az ügy az egyházkerületi bíróság elé került, amely az egyházmegyei közigazgatási bíróságot új tárgyalásra utasította.

Az egyházmegyei bíróság most tartotta meg Nagy Kálmán ügyében a második tárgyalást és a panaszt elutasította. Az indokolás kifejti, hogy a bíróság megállapítása szerint Nagy Kálmánnak sem tanítói, sem kántori, sem pedig zenei képzettsége nincsen. Ilyenképpen Nagy Kálmán önálló kántornak alkalmazható nem volt, hanem csak egyházi magánalkalmazottnak volt tekinthető, akinek alkalmaztatását az egyház bármikor megszüntetheti. Végül megállapították azt is, hogy Nagy Kálmán megválasztása az egyházi főhatóság részéről jóváhagyást sohasem nyert, ezért megválasztása törvénytelen volt és azt az egyházmegyei bíróság megsemmisíti.

HIREK

Az állatok patrónusa Assisi Szent Ferenc ünnepe lesz október negyedikén

Kedves olvasók! Ne fussatok keresztül érdektelenül e sorok fölött. Legyen munkás, tisztviselő, iparos, gazdag, vagy szegény, vallás és nemzetiségkülönbség nélkül, álljatok meg egy pillanatra. Assisi Szent Ferenc szerzetes a szelidségnek, jóságnak és könyörületességnek megszélyesítője volt minden és mindenki iránt, amit az élőlény fogalma felölel. Jelszava: Szóljatok meg a némák és minden elhagyott helyett. Assisi Szent Ferenc nemcsak az embereknek, de az állatoknak is legfőbb védelmezője volt. Ezért az egész világ állatvédő egyesülete tiszteli őt. A romániai Állatvédő Egyesület, melynek élén Károly király öfélége, mint legfelső védnök áll, bekapcsolódva az egész világon működő állatvédő egyesületek ünnepi hangulatába, szintén megünnepeli Assisi Szent Ferencnek, mint az állatok kegyes patrónusának, napját. A timisoarai (temesvári) Állatvédő Egyesület magáévá teszi Rousseau elvét, mely szerint: Szánalom nélkül az ember nem képes semmi más erényre és nem tud a keresztény elvekhez alkalmazkodni. Ezért az egész Bánság lakosságához szólók e napon, mint a szótlan, néma és szenvedő lények — az állatok — szószóljója. Kíméljék és szeressék az állatokat és ugyanerre neveljék gyermekeiket, az ifjabb nemzedéket is. Kedves Szülők! Iraszkodjatok be gyermekeitek a cserkészek táborába, akiknek parancsolata így szól: A cserkész jó az állatokkal, szereti a virágokat és tanulmányozza a természetet, amelyben lelkiileg emelkedik a többiek fölé. Senki előtt sem talány ma, hogy a legrosszabb emberek gyermekkorukban állatkinzók voltak. Ez a tünnet többé-kevésbé minden gyermeknél megnyilvánul. Nincs tehát igazi nevelés szánalomérzés nélkül, melyet a gyermek lelkében felkeltünk minden élőlény iránt, ami körülöttünk és hatalmunkban él. Az állat az embernek munkatársa, tehát méltó becsülést, jó bánásmódot érdemel. Az őstamantumban megparancsolatik nekünk, hogy felkészítsük a teher alatt ősszereskedt állatot még akkor is, ha az a legkérelmezőbb ellenségünknek a tulajdona. Tiszteljék és ünnepezzék a mai napon Assisi Szent Ferencet, mint az állatok hű és igaz védőjét, a természet szerelmét, aki megtisztult, Istenhez emelkedett lelkével himnuszt zengett a Napról és madarakat testvéreiknek becézte.

Lintia Dénes, tanár,

az erdélyi természeti emlékek védőbizottságának tagja.

— Továbbra is derűs idő várható. Tegnap derűs idő mellett a hőmérő reggel kilenc órakor 14, délen 26 fok melegét mutatott, este felé a hőmérő ismét esett. A meteorológiai intézet jelenti: Továbbra is csendes, reggel ködös, máskülönben derűs idő várható, a hőmérséklet változása nélkül.

— Cserebogarak októberben. Kecskeméten a nagy meleg következtében ebben az esztendőben másodsor jelentkeztek a cserebogarak. A cserebogarak ugyanolyanok, mint a májusiak voltak.

— A Budapestről jelzett filléres vonat sorsa. Budapestről filléres vonatokat jeleztek Timisoarára (Temesvárra), Aradra és Brasovba. A filléres vonatok iránt a három városban nagy érdeklődés mutatkozott, mert sokan várták azokkal magyarországi rokonaikat. A magyar államvasutak igazgatósága ebben az ügyben érintkezésbe lépett a román államvasutak vezérigazgatóságával, amely közölte, hogy csak abban az esetben adja a filléres vonatok érkezéséhez hozzájárulását, ha a brasovi filléres vonat a bucarestii ipari kiállításra is visz utasokat. Mára várják a magyar államvasutak igazgatóságának válaszát. Ennek alapján dől majd el, hogy a filléres vonatok, amelyeknek holnapra tervezték az érkezését, bejöhettek-e.

Akasztófa vár a pécsi Mecsek szökevény banditájára, aki lopott, rabolt és embert ölt

Bognár József harminc esztendőös nap-számos évek óta réme volt a magyarországi Pécs város környékének. Bognár József számos betörést és rablást követett el, amelyekért két esztendő előtt tíz évi fegyházra ítélték el. A szegedi Csillagbörtönbe való elszállítása előtti éjszaka azonban sikerült neki a pécsi ügyészségi fogházból az ablak-rács kifizetése után megszökni. Bevette magát a Mecsek körüli erdőszögbe és onnan látogatott el a különböző falvakba, ahol betöréseket és lopásokat követett el. Ez év elején egy hajnalon Pellérd községben behatolt Átolt József gazda házába. Az istállóban világosságot látott és azért egyenesen oda tartott. Az istállóban a gazda éppen az állatokat etette, amikor Bognár József fejcsézel hátulról szétloccsantotta koponyáját.

— Mária özvegy anyakirályné angliai utazása. Mária özvegy anyakirályné angliai utazásával kapcsolatosan egyes külföldi lapok fantasztikus híreket közöltek. Fővárosi jelentés szerint Mária anyakirályné utjának célja volt, hogy érintkezésbe lépjen az angol főváros irodalmi köreiből. Az anyakirályné Londonból, ahol irodalmi műveinek eddig is már nagy sikerei voltak, ellátogatott Balmorba és az angol királyi családnál udvariassági látogatást tett.

— Papan ma reggel utazik el Budapestről. Budapesti jelentés szerint Papan bécsi német követ, aki mint ismeretes, Meccséry András képviselő birtokán vadászott, tegnap délelőtt visszaérkezett Budapestre. Azonban nem utazott el nyomban, mint azt eredetileg tervezte, hanem kedden délután még különböző megbeszéléseket folytatott. Papan ma reggel repülőgépen Bécsbe utazik.

— A szerencse gyermeke. Fantasztikusnak látszó baleset történt Orsován. Egy kútnak a tisztogatása után a kapitány tisztizsgálója kötelet kötött a dereka köré és le akart ereszkedni a kut aljára, hogy megvizsgálja, vajjon jól tisztították-e ki a kútát. Amikor lábait a kut belső kövezetének feszítette, kihullott az egyik kő, amely után a meglazult többi kövek addig estek ki, amíg a kut teljesen beomlott. Ugyáztott, hogy a közel tízezer kilogramnyi kő és földréteg eltemette már a katonát, akinek segélykiáltása sem hallatszott, amikor a katonaság tíz órai megfeszített munka után, nagy óvatossággal kimentette a halottnak vélt katonát, akit kórházba szállítottak. Amikor magához tért, elmondotta, hogy a zuhanó kövek egyszerre boltozatot képeztek feje felett és így a szerencsés véletlen megmentette a borzalmas haláltól.

— Szaporodnak a tifuszbetegség. Városunkban a tifusz-megbetegedések száma emelkedett. Néhány nap előtt még csak tizenhat tifuszos beteg volt, jelenleg pedig már harminc tifuszbetegét polnak a járványkórházban. A főorvosi hivatal szerint a megbetegedéseket a tulságos gyümölcsfogyasztás okozza. Ez a jelenség különben évente őszkor rendszerint megismétlődik. A mostani tifusz esetek nem súlyos természetűek.

— Fegyvereket csempésző tengeraltjáró. Madridi jelentés szerint Valenciában a rendőrség lefoglalt egy tengeraltjáró hajót, amely fegyverrel volt megrakva. A fegyvereket Törökországba akarták csempészni. A csempészbanda több tagját letartóztatták.

„CARACUL“ szőrmeáruháza

Tulajdonos:
GUTFREUND EMIL
Timișoara III., Piața Plevnei (Dózsa-tér) 6,
Közégi-utca sarok. Telefon 20-00

Nagy választék mindennemű szőrmeáruban / Hallatlan olcsó árak / Látogassa meg üzletünket és Ön meggyőződni róla, hogy nálunk olcsón és jól vásárolhat

A gyilkosság után Bognár bement a házba, ahol szembe találta magát az éppen akkor fölkelő Átolnéval. Rácsapott az asszony fejére is a fejcsézel, azonban ez a csapás nem volt halálos. Az asszony kétségbeesetten kiáltozott segítségért, ami a rablógyilkost annyira megzavarta, hogy elszaladt. Reggel az asszonyt eszméletlen állapotban találták a szomszédok. Átolné, aki több heti betegség után gyógyult fel, pontos személyleírást adott a gyilkosról, akit egy hónap múlva sikerült is letartóztatni. A pécsi törvényszék Bognár Józsefet közteli halálra ítélte. Az ítéletet később a tábla, tegnap pedig a kuria is helybenhagyta. Amennyiben a kormányzó Bognár Józsefnek nem kegyelmez meg, úgy az ítéletet hamarosan végrehajtják rajta.

— Várják a nyugdíjat. Tegnap reggeltől egész délutánig a nyugdíjasok serege tartotta megszállva a pénzügyigazgatóságon a nyugdíjosztályt. Azonban hiába vártak, a nyugdíj kiutalása csak nem érkezett meg. Szomoruan, lehajtott fejjel bandukoltak hazafelé. Kormányválság volt, a fővárosban senki nem ért rá a nyugdíjasok problémáinak fizetésére szükséges összeget kiutalni. A szegény nyugdíjasok ilyen keservesen kapcsolódnak bele a belpolitikába. Október harmadika van, de a szeptemberi nyugdíj még mindig késik.

— Életunt cipész. Ardelean Aurél, huszonkét éves cipész tegnap délután öngyilkossági szándékból kőszódaoldatot ivott. A mehalai Str. Liej 10. szám alatti lakásáról beszállították a mentők a kórházba, ahol gyomormosást kapott. Tettének oka ismeretlen.

— Magyar buza a lengyel inségeseknek. A magyar kormány a lengyelországi árvíz által sújtott inségesek segélyezésére tíz vagyon buszát küldött. A buzamennyiség most érkezett meg Varsóba.

— A fegyelmi bíróság elítélte Albisor jegyzőt. Albisor hadbírói tanácsjegyző, akit tudvalevőleg jegyzőkönyvhibákkal vádoltak, a második hadtest fegyelmi bírósága meghozta döntését. A fegyelmi bíróság bűnösnek találta Albisor jegyzőt és ezért rendelkezési állományba való helyezése mellett döntött.

— Vigyázatlanul kezelték a benzint. Tegnap délelőtt súlyos baleset történt a harmadik kerületi Domnita Balasa (Stefánia) utca 12. számú házban. A harminc esztendőös Kelemen Anna házmesternő és Nagy Ida harminckilenc éves szakácsnő a tüzhelyen egy edényben benzint melegítettek, amelyben a parkettfényezésre szolgáló parafint akarták feloldani. Melegítés közben a benzin lángra gyulladt és felgyújtotta Kelemen Anna házmesternő ruháit. Az asszony sikoltozására Nagy Ida a segítségére sietett és ekkor az ő ruhái is tüzet fogtak. Kelemen Anna egész testén súlyos égési sebeket szenvedett, míg Nagy Ida a jobb alsókarján sérült meg. Kelemen Annát a mentők kórházba szállították. Állapota súlyos. A rendőrség a szerencsétlenség ügyében megkezdte a vizsgálatot, annak a megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

— Letartóztatott osztrák rendőrtisztviselő. Bécsben tegnap letartóztatták Sonnleitner magasrangú rendőrtisztviselőt, aki leszámazottja Grill parzel ismert osztrák szinpadírónak Sonnleitnert, akinek hivatala a kancellárpalatóban volt, nemzeti szocialista újsággal vádolják.

* Sasiné szücsmester, III., Str. Doja (Dózsa-utca) 1. szám alatt nyitott szőrmeáru-üzletet és szücsműhelyt.

— Mardan Dion dohánygyári igazgató sulyosan beteg. Mardan Dion dohánygyári igazgató néhány hét előtt megbetegedett és akkoriban kénytelen volt egy cluji (kolozsvári) sanatóriumba vonulni. Állapotában rosszabbodás állott be mert különböző komplikációk léptek fel. A betegségéről szóló hírt Mardan Dion barátainak köre őszinte részvétellel fogadja.

A Terminus-bár

pompás új októberi
műsorának szenzációja
a világhírű eredeti amerikai
félmulat

3 H a v a y
utólérhetetlen gitár és táncmű-
vészek

— Halálra ítélt kommunisták. A szófiai hadbírószék nagyszabású kommunista-pert tárgyalta, amelynek valamennyi vádlottja tényleges katonai szolgálatot teljesít. A hadbírószék a kilenc fővádlottat halálra ítélte. Harminchármat kettőtől tizenkét évig terjedő szabadságvesztésre, harminckilencet pedig kettőtől négy esztendeig terjedő fegyházra ítélték a büntetés végrehajtását felfüggesztette. A többi vádlottat felmentették. A király a kilenc halálraítélt büntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át. Japánban is most ért véget egy nagy kommunistaper. Tokiói jelentés szerint Tungcsuban a bíróság tizenöt kommunistát halálra ítélt. A halálos ítéletek nyomában végre is hajtották.

Lépfene közelkeztében meghalt egy gazda

Csak nemrég tömeges megbetegedések történtek Constantán, ahol lépfene közelkeztében számos ember meghalt. Hasonló eset fenyegetett a Bánságban azonban a betegség gyors felismerése elhárította a nagyobb katasztrófát. A lépfene fertőzésnek így is áldozatul esett Manase Samuil zsadányi gazda és volt bírósági elnök, aki az elmúlt éjszaka a helybeli járványkórházban halt meg. Manase tehenet az elmúlt hónap végén beteg lett és ekkor a gazda szomszédjai, Jovita Pavel és Vanatu Dimitrie segítségével leölte a beteg állatot, lehuzta annak bőrét és családját azután hivatva az állatorvost, hogy meghatározza, élvezhető-e a tehen húsa vagy sem. Az állatorvos megállapította, hogy a tehen lépfenében szenvedett és ezért úgy az állat húsanak, mint bőrénél elföldelését rendelte el. Mégis rövid idő múlva Manase borzalmas fájdalmakba érzett és az általános bénulás tünete mutatkozott rajta. Hasonló rosszulról panaszkodott a másik két gazda is. Manasét és két szomszédját erre beszállították a helybeli járványkórházba ahol megállapították rajtuk a lépfene betegségét. Manase menthetetlen volt és a gazda általános vérmérgezés következtében irtózatossan szenvedések után meghalt. Jovita Pavelt és Vanatu Dimitriét injekciók segítségével megmentették.

Németország moszkvai követe át-
hivatalát. A moszkvai Tass-iroda
hírt, hogy von Schulemburg,
Németország volt bucaresti meghatal-
sított minisztere és jelenlegi moszkvai
követe, megérkezett Moszkvába és át-
ve az ottani német követség vezeté-

Két új elemi iskola épül. Megírtuk
a város vezetősege két új ele-
mi iskola építését határozta el. Egyet a
városban építenek a román tem-
ető mellett, a másikat pedig a negyedik
kerületi betegsegélyező pénz-
szemben levő kis parkban a Bega
parán. Ugy a közoktatásügyi miniszter-
n, mint pedig a legfelső műszaki ta-
nár jóváhagyta a terveket és így az
építés már hamarosan megkezdődik.
Két iskolát a jövő ősszel kezdődő új
évtől már átadják rendeltetésének.

Nagyszabásu gyermekmulatság. A
október elején tervezett, de a rossz
idő miatt elmaradt gyermekmulat-
ságot a zsidó gyermekotthon javára ok-
tóber 7-én, vasárnap délután három órai
nyelvtanórával kezdődött meg a zsidó liceum
tervezetében és tornatermében. A
szabványos programot most már bármilyen idő ese-
sége megzavarhatja és azon különböző lát-
ogatók, babatombola és más pro-
gramok fogják a kicsinyeket szórak-
tatni.

Napfény petroleum útján. Nincs a föld-
kének az a rejtett zuga, ahol ne ismernék
Aladdin petroleumgáz izfőzőlémpákát,
amelyeknek fénye legjobban közelíti meg a
napfényt. Nagy sikere van az angol gyár-
nak a jobb égő szerkezetének, melynek segít-
ségevel bármilyen régi petroleumlámpa,
származásán az egyszerűen, Aladdin petroleumgáz izfő-
zőlémpává alakítható át. A környékünkön
a felszerelés az Aladdin s. a. r. bánáti ve-
delem képviselőnél szerezhető be. Timisoara
Str. I. C. Bratianu 33 (Uri-utca 4/a).

Érszegények, betegek, lábadozók,
részeségek és serdülőknek egyaránt
Mindennapi itala legyen
tannindus Ménes-Magyarádi
iszttán kezelt, nemes fajbor.
Kiszárolagos eladási helyek: „PROMONTO-
UL” Arad-Hegyaljai szőlőnagybirtokosok
következői üzleteiben, főüllet: I. Bulev.
eg. Maria 3, Viktoria-bank mellett, fiókok:
Strada Melodie 15 (Pacsirta-u. sarok),
IV., Strada Fröbl 47 (Schott ház)

Féltur utazás és utólagos vizum Ma-
rországra a Déli Hírlapnál kapható iga-
nyvokkal. Felutazni lehet bármely nap
október nyolcadikáig, visszautazni pe-
szeptember huszonkilencedikétől október
harmincadikáig bármikor. A két igazol-
vány, mely csak együttesen érvényes, ára
100 lei. Vidékieknek a portóköltés meg-
fizetése ellenében postán is elküldjük.

Az ejtőernyő nem nyílt ki.
A német repülőgépvezető sulyos kimeneteli
repülőgépszerezéssel történt.
Az egyik nagy négymotoros repülő-
gépet Lemoine, a neves francia
repülőgépvezető, zuhanni kezdett, mire a
repülőgép vezetője bizva magát ki-
rúgott a gépből. Szerencsétlenségére az
ejtőernyő nem nyílt ki és Lemoine, aki
vala távrepülés rekordját is meg-
törtölte, halálra zuzta magát. A két
repülőgép között az egyik ejtőernyővel
szerezésen a földre ért, míg a másik,
amely a zuhanó gépen maradt, sulyosan
megsebesült.

Anyakönyvi hírek. A helybeli anya-
könyv hivatalban házasságot kötöttek:
Bán Viktor és Kiss Mária, Pop Sava és
Sararescu Lujza, Flauder János és Német
Gurán János és Madler Irma, Chiriloi
Pál dr. és Zámbo Zsuzsanna, Tarachiu
Mirtie és Felicia Olimpia, Heinrich István
Szilágyi Rózsalia, Dorn Mihály és Hetzer
Eufánia, Cercel András és Bajai Emilia,
Bábo Máttyás és Trilsch Ilona.

Izgatás miatt elítélt magyar újságíró.
Az oradeai (nagyvárad) törvényszék a
mult héten — mint arról beszámoltunk —
három cikkért vonta felelősségre Árvay
Árpád lapszerkesztőt. Árvay a tárgyaláson
egy cikknek a szerzőségét elismerte, a má-
sik kettőért azonban a felelősséget nem vál-
lalta, mivel ezt a két cikket nem ő írta. A
törvényszék most hirdette ki ebben az ügy-
ben az ítéletet és Árvayt három rendbeli iz-
gatás vétségében bűnösnek találta. A bírósá-
g Árvay Árpádot öt napi fogházra ítélte.
Az ügyész az ítéletben megnyugodott, Árvay
és ügyvédje felelősségét jelentett be.

A tengeren nem szabad fegyverkezni támadó, hanem csak védelmi célból

Az október tizenhetedikén Londonban
kezdődő tengerészeti tárgyaláson Ya-
mamoto tengernagy fogja a japán
kormányt képviselni. Yamamoto kormá-
nya megbízásából a következő javaslato-
kat fogja előterjeszteni:

1. Újabb tengerészeti fegyverkezés
nem eszközölhető támadási, hanem csak
védekezési célból.

2. A tengerészeti értekezletet, amely
az összes ezzel összefüggő kérdéseket

megoldja, legkésőbb 1935 márciusáig
kell összehívni Londonban.

3. Az értekezletnek ki kell mondania,
hogy mindazokat a tengerészeti egysége-
ket, amelyek támadói jellegűek, el kell
pusztítani, vagy pedig számukat erősen
kell apasztani.

Japán ezenkívül javasolni fogja azt is,
hogy a washingtoni és a londoni tenger-
észeti egyezmények alá nem eső hadi-
hajók számát is lényegesen apasztani
kell.

A nagy ködben két gyorsvonat egymásnak rohant tíznel több ember életét veszítette, harminc pedig sulyosan megsebesült

Lengyelországban Krzeszowice
vasúti állomás bejáratánál tegnap reggel
sulyos kimeneteli vasúti szerencsétlen-
ség történt. Az állomás felé haladt a
Krakkó—gdyniai gyorsvonat, amely
azonban a bejárat előtt megállott, mivel
a jelzőkészülék tilosra volt állítva. Né-
hány perc múlva teljes gyorsasággal kö-
zeledett a Bécs—varsói gyorsvonat. A
hajnali órákban nagy köd ereszkedett le,
amelynek következtében a bécsi gyors-
vonat mozdonyvezetője — mint azt a

vizsgálat során vallotta — nem látta a
pályán vesztelő másik vonatot. A bécsi
gyors teljes erővel belefutott az álló vo-
natba, amelynek három utolsó kocsija
podzorcjává tört, a bécsi gyorsvonat mo-
zdonya pedig kisiklott. Az összeütközés
következtében tíz ember életét veszítette,
de azt hiszik, hogy a romok alatt még
több hulla hever. A sebesültek száma
harminc. Az állomásfőnököt, valamint a
bécsi gyorsvonat mozdonyvezetőjét le-
tartóztatták.

Franciaországban tanuló diákok
figyelmébe. A helybeli francia konzulá-
tus közli, hogy a kiskorú diákok utle-
vét csak úgy látják el vízzummal, ha be-
mutatják a közjegyző előtt aláírt szülői
beleegyezést, hogy a diák Franciaor-
szágban folytathatja tanulmányait és az
összes költségeket viselik.

Hölgyeim! A Chic Paris szalonba
megérkeztek a legújabb őszi divatkülön-
legességek. Bécsi modellalakok. Kész
gyermekruhák a legfinomabb kivitelben.
Tekintse meg a legújabb dolgainkat.
Gyermekeit a Chic Paris szalon készit-
ményeivel öltöztetheti a legbájosabban.
Szolid árak. Jenőherceg-u. 12.

A görög katolikus egyház kongresszusa.
Pénteken kezdődik Lugoson a görög
katolikus egyház kongresszusa,
amelyre mintegy 20—30 ezer hívőt vár-
nak. A görög katolikus egyházfejedelmek
közül a kongresszuson résztvesznek
Nicorescu Alexandru dr. püspökön kívül
Hossu, Freniu és Russu püspökök. A ró-
mai katolikus egyházfejedelmek közül
Pacha Agoston timisoari (temesvári),
Fiedler István oradeai (nagyvárad) és
Robu jassii püspökök jelennek meg. A
kongresszuson számos kérdés kerül napi-
rendre, megvalósítják a tavalyi határo-
zat folytán a görög katolikus nőszövet-
ség megalakítását, ezenkívül az egyházi
énekkarok szövetségét is életre hívják.
Vasárnap, a kongresszus harmadik nap-
ján Károly király is megjelenik Lugoson
és résztvesz az ujonnan restaurál' szé-
kesegyház beszterelési ünnepségein.

A valutaüzérek vámszedői. A budapesti
rendőrség egy öt tagu bandát kapcsolt le,
amely azzal foglalkozott, hogy megszarolta
a titkos valutaüzéreket. A banda tagjai de-
tektíveknek adták ki magukat és kilesték
azokat, akik valutával kereskedtek. A talált
valutát egyszerűen eldobták azzal, hogy az
illetők majd idézést kapnak a rendőrségre.
Ez az idézés természetesen nem érkezett
meg. A banda tagjai körülbelül huszezer
pengőt zsaroltak össze.

Halalos szerelem. Budapestről jelentik,
hogy a Kamaradőben egy eszméletlen em-
berpárt találtak. A férfi átlőtt mellel fe-
küdt, a nő pedig mérgezési tünetek mutat-
koztak. Kórházba szállították őket, ahol si-
került mindkettőt eszméletre téríteni. A fér-
fi Tardos keddi Ferenc határőrségi
hadnagy, a nő pedig Hortobágyi Fe-
rencné gyulai festőnő. Elmondották, hogy
régóta szerelmesek egymásba, de nem lé-
phetnek házasságra, mert nincsen kauciójuk.
Azért feljöttek Budapestre azzal a szándék-
kal, hogy együtt halnak meg. Sajnálják,
hogy az öngyilkosság nem sikerült.

Löbl Böske ritmikus tornaiskolájá-
ban a tanítás újra megkezdődött. Jelent-
kezni délelőtt 10—12 óra, délután 3—7
óraig, Str. Metropolitul Metianu (Kö-
szegi-u.) 14. szám.

A család és sikkasztó amerikai bankár.
Néhány hónap előtt egész Európát foglal-
koztatta Insull Samuel chicagói bankár
ügye. Insull bankár nagyszabásu családok és
sikkasztások után Európába szökött, külön-
böző országokban bujdosott, amíg végül a
török hatóságok kiadták Amerikának. Chi-
cagóban nagy kaució ellenében szabadlábra
helyezték. Most készült el ellene a vádirat,
amely összesen száznegyvenhárom millió
dollár elikkasztásával vádolja meg.

A bucaresti-i Parcul Carolban rendezett mintavásár
alkalmával használja ki az 50%-os kedvezményt
a vasúton, valamint a

GRAND HOTEL LAFAYETTE

előnyös árait, melyeket úgy a szobák és penzió
árainál, valamint éttermében nyújt.

Legújabb sporthírek

A nemzeti teniszbajnokság

A nemzeti teniszbajnokság versenyei so-
rán tegnap befejezték a női egyes küzdelme-
ket. A döntőben Kiss Targul Mures (Maros-
vásárhely) győzött 6:4, 6:2 arányban a Cluj
(kolozsvári) Baatz ellen. A férfiegyes dön-
tőjében Simon 6:0, 6:2 eredménnyel könnyű
győzelmet aratott Jaszinszki ellen. A férfi
páros döntőküzdelmének eredménye a kö-
vetkező: Benedek, Simon—Radó, Burger
7:5, 8:6. A vegyespáros döntője a következő
eredménnyel végződött: Benedek, Barabás
—Ternovics, Burger 6:3, 7:5. Az első osztá-
lyu férfi egyes középdöntőiben a következő
eredmények voltak: Hamburger—Gitta 6:4,
2:6, 6:8, 6:2; Weillinger—Farkas 4:6, 6:4,
6:4. Ma az első osztályu férfiegyes döntőjét
játsszák le.

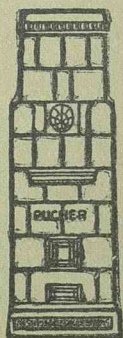
A jegybankok együttműködése. A kisántant
államok jegybankjainak kormányzói okt.
végén Bucarestiben megbeszélést tartanak.
Az értekezlet tárgyszorozatán a jegybankok
együttműködése, a clearing egyezmények,
a közös érdekek védelme és a stabilizáció
kérdése szerepelnek.

Kormányválság Spanyolországban.
Madridi jelentés szerint a spanyol kormány
beadta lemondását. Z m o r a köztársasági
elnök a lemondást elfogadta. A köztársasági
elnök ma meghallgatta a pártok előterjesz-
teit és csak azután dönt arra vonatkozó-
lag, hogy az új kormány megalakításával
kit biz meg.

Einstein végleg Amerikában marad.
Einstein tanár Newyorkban az újság-
írók előtt kijelentette, hogy nemcsak Né-
metországba nem tér többé vissza, ahol
megfosztották állampolgárságától, hanem
még Európába sem. Einstein a princetowni
egyetemen kapott tanszéket.

Haladás! Szeptember 30-án jelent meg
az erdélyi képes folyóirat, a Haladás 2-ik
száma, izléses színes borítékkal figyelemre-
méltó tartalommal. A magas színvonalu lap
tartalmát számos irodalmi értékű cikk, szö-
rakoztató rovat, elsőrendű külföldi képek és
keresztrejtvény bővíti. A lap példányonkénti
ára 12 lei. Kapható minden újságárusnál.
Előfizetés egy évre 300, fél évre 150, negyed-
évre 75 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Str. Moise Nicoara 6.

3 követelmény.

amit egy eszerép-
kályha vételénél
tekintetbe veszünk:

jutányos ár,
szép forma,
nagy fűtő-
képesség

ezért vásároljon
csak a közismert

PUCHER

cégnél, ahol Önnek ezt nyújtják.
Tekintse meg mintaraktáramat
Timisoara IV., Strada Bratianu 35
Telefon 7-87

Sport

A bíróttestület közgyűlése

Ma, szerdán este kilenc órakor tartja meg a bíróttestület közgyűlését a szövetség helyiségében

— Üdülőttelep szegény városi gyermekek számára. A város vezetősége nemrég elhatározta, hogy a hegyek között fekvő Poiana-Mörul községben nyári üdülőttelepet létesít. Az üdülőttelepre olyan gyenge szervezeti szegény városi gyermekeket fognak küldeni, akiknek hegyi levegőre van szükségük. Ugy a helyi egészségügyi minisztérium, mint az egészségügyi minisztérium jóváhagyta a városnak a poiana-möruli nyaralóttelepre vonatkozó határozatát és így a város a szükséges építkezést a nyaraló gyermekek elhelyezésére már a legközelebbi időben megkezdi.

— Paál Rózi tanfolyamot rendez a Gyár városban is. Paál Rózi, okleveles főző és cukrász, aki a legnagyobb elismerés mellett folytatja a belvárosi tanfolyamát, meghívást kapott a második kerületbe esti tanfolyam tartására. A közöhasznú engedve, Paál Rózi október 4-én, csütörtökön este 8—10 óráig tartja ingyenes bemutatóját a gyár városi Piata Coronini 23. szám alatt levő Társaskörben (I. emelet 3. ajtó). Felhívja az érdeklődő hölgyek figyelmét, hogy a főző és cukrászati bemutató megtekintésére pontos időben jelenjenek meg, mivel a később érkezőknek nem tart külön magyarázatot. Az újonnan kezdődő háromhetes esti kurzusra csütörtökön este lehet jelentkezni a bemutató után.

— Epe- és májbetegségeknek, e sósóban epehólyagkatarus, epeköveződés és sárgaság esetében a mindig enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek funkcióit életkezebb tevékenységre serkenti.

— Bosszu műve volt a megdöbbentő feljelentés. Közöltük, hogy Joanicu, a fővárosi Tiszti Kaszinó volt bérloje ellen az a vád merült fel, hogy bosszuzó méreg akart keverni a tisztek számára készült ételbe. A feljelentést Pisupecu tette meg és annak alapján a volt bérlojt letartóztatták. A vizsgálat tisztázta Joanicu a szörnyű vád alól és kiderült, hogy a feljelentés bosszu műve volt. Joanicu öt napi előzetes letartóztatás után szabadlábra helyezték.

Férfiszövetek

a legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók

Rabong és Schneider

Timișoara (Temesvár) I., Piata Sft. Gheorghe (Szt. György-tér), püspöki-palota

— Az evangélikus nőegylet mulatsága. Az evangélikus nőegylet vasárnap, október 7-én este hat órai kezdettel, rendezte meg a Gyárudvarban idei őszi mulatságát. Az estét magas nivóju művészi program vezeti be. A multság minden résztvevője egyúttal vacsorát is kap, amelynek az ára beleértődik a belépőjegyek árába. Ilyen vacsorajegyek előre válthatók, mert este már nem lesz pénzár. Árú 25 lei. Kaphatók a lelkesi hivatalban, a német könyvkereskedésben és a Galgon-féle füzserüzletben.

— A fél falu fellázadt a tanító ellen. A csehszlovák Bajerovce községben a gyermekek már huzamosabb idő óta nem látogatták az iskolát és előfordult, hogy az iskolában alig néhány tanuló lézengett. Emiatt Pottás József tanító felhívta a szülők figyelmét a gyermekek kötelező iskoláztatására. A szülőket ez valóságos felbőszítette és nagy tömegbe verődve gyülekeztek, majd körülzárták az iskolát. A tanítót azonban nem találták ott, mire a tanítói lak elé vonultak és az egész lakást feldulva szörnyű pusztítást vittek véghez. A berendezést tönkretették, az iratokat pedig összetépték. A zendülést végül is a csendőrség fojtotta el. Számos letartóztatás történt.

A timișoari (temesvári) kerülethez tartozó bírók ma, szerdán este kilenc órakor a szövetség helyiségében tartják meg rendes évi közgyűlésüket. Jelentette már a Déli Hírlap, hogy a bírók ma esti közgyűlésén a legfontosabb lesz a bíróttestület új vezetőségének megválasztása. Bizonyos, hogy a bíróknak ez a pont a legfontosabb, mert a vezetőségtől függ, hogy egész éven át zavartalan és igazságos működésük biztosítva lesz-e vagy sem. A bírók között létre is jött a megegyezés, amely szerint a bizottság elnökévé Murgu Pétert, míg a bizottság tagjaivá Ritter Béla, Welter János, Milivoi és Schacht bírókat óhajtkják megválasztani. A bíróttestületnek ilyen összetétele fedi a bírók nagyrészeinek óhaját,

mert a bírók köréből minden réteg képviselve lesz az említett bizottságban. Célszerűtlennek látszik tehát egy kisebb csoport igyekezete, mely odairányul, hogy a kisebbségi bírókat egyrészt háttérbe szorítsa, valamint minden igyekezetük egy „klikk” megteremtése. Ilyen klikk megszervezése azonban nem lehet célja egy bírónak sem és ezért bizunk abban, hogy győzni fog a jobb belátás és a közgyűlés méltóságát teljesen, sima körülmények között bonyolódik majd le.

A bíróttestület közgyűlésén szóba kerülnek a bírók segélyezése, a bíróknak a pályákon való rendes ellátása, a bírók biztonságának kérdése és végül az előléptetésre jogosult bírók előléptetése.

A tippverseny ötödik fordulójának szelvényeit legkésőbb szombaton kell leadni

Félreértések elkerülése végett, közöljük a tippversenyzőkkel, hogy az 5. forduló tipp-szelvényeit legkésőbb a hó 6-án (szombaton) déli 12 óráig kell leadni a Déli Hírlap kiadó-hivatalában. A nemzeti liga és a kerületi bajnokok megnevezésére vonatkozó szelvényeket kell a hó 13-án déli 12 óráig leadni.

Ezeket a szelvényeket kérjük azonban összegyűjtve, egy borítékban eljuttatni. A husz pontos szelvényt már csak a holnap számban közöljük.

Az elsőosztályú csapatok menekülése

A TMTE és az Ilsa kiválásával a kerületi bajnokság elsőosztályú mérkőzései érdeklődésre nem tarthatnak igényt

Két éven belül a kerületi bajnokság elsőosztályában nagy változások történtek. Már a Kinizsi csapatának a nemzeti ligába való bejutása jelentette, hogy az elsőosztályban a mérkőzések nem vonzanak közönséget és ebben az évben, amikor a TAC csapatán kívül a TMTE és az Ilsa csapatai is elbucsznak a kerületi bajnokság első osztályától, megállapíthatjuk, hogy Timișoara (Temesvár) ugyszólván minden legjobb egyesülete más csoportokban helyezkedett el. Az elsőosztályból való menekülést azzal indokoljuk, hogy a csapatok nem találják meg számításait és kénytelenek újabb utakat keresni, mely a boldogulást jelentheti számukra. Az elsőosztályú bajnokságból kivált TAC, TMTE és Ilsa együttese még a nemzeti B) ligában sem tudják fentartani magukat, mert a csoportban lebonyolítandó mérkőzések

nem jelentenek a közönség számára atrakciót. A nemzeti B) ligában való szereplés csak ugródeszka a nemzeti A) ligába és bizonyos, hogy az a csapat, amely ebben és az elkövetkező években a nemzeti A) ligában szerepelhet, fényes teret kap a működésre. Eltekintve a sok érdekes mérkőzéstől, anyagi szempontból is sokat jelent a román nemzeti ligabajnokság A) csoportjában szereplni. A nemzeti B) ligában szereplő egyesületek tehát kövessenek el mindent, hogy a jövő évben legalább még egy nemzeti ligacsapatunk legyen az A) ligában.

A kerületi bajnokság résztvevőinek egyelőre meg kell elégedni a mai helyzettel, bár több egyesület szenved a nemzeti ligacsapatok kedvéért, mint ahány előnyt élvez ezen küzdelmek folytán.

Naponta olcsó utazás Bucureștibe

a Wagons-Lits-Cook rendezésében a mintavására

II. osztályon 1573 lei / III. osztályon 1227 lei

gyorsvonat Timișoara—București és vissza, két napi szállodai szoba és teljes ellátás az összes kiadásokkal és borralalokkal, a főváros megtekintése autókáron, valamint szabad megtekintése a mintavásárnak.

Jelentkezések a Wagons-Lits-Cook utazási irodában, valamint a Déli Hírlap kiadóhivatalában

AZ ELSŐOSZTÁLYU BAJNOKSÁG CSAPATAI

A nyugati liga tegnapi ülésén foglalkoztak a kerületi elsőosztályú bajnokság résztvevő csapatok kiegészítésével. Elhatározták, hogy a két jimboli (zsomboly) csapatot besorozzák az első osztályba, ahogyan még a Politechnica, Unirea és Kadima csapatai is bekerülnek, míg a Hajduk továbbra is a második osztályban fog szerepelni. Valószínűleg döntöttek a jimboli (zsomboly) alkerület felállítására ügyében is. A ligahozozat folytán mégis felállítják a zsomboly alkerületet, amelyben a ZsSE és Hertha vételével a zsombolyai és a környéki egyesületek fognak játszani.

Tippszelvény - 20 ponttal

A nemzeti bajnokság 1934 évi őszi fordulójának első helyezettje:

A timișoari (temesvári) kerületi bajnokság 1934 évi őszi fordulójának első helyezettje:

Név és pontos cím:

Ligaválogatottak mérkőzése

A fővárosi központi szövetség leiratb értesítette a nyugati liga vezetőségét, hogy a jövő év május 10—12 között a fővárosban ligaválogatottak fognak szerepelni. Ezek a mérkőzések az egyes ligák válogatott fognak egymással küzdeni, tehát azok résztvesznek a nyugati ligaválogatott csapatai is. Ezeket a napokon az összes számban tevéő játékosok a liga rendelkezésére kell hogy álljanak.

5. számú tippszelvény

Déli Hírlap tippversenye

Venus—Ripensia, győztes:

Kinizsi—Glória, győztes:

CFR—Romania, győztes:

Crisana—Universitatea, győztes:

Név és pontos cím:

— Felfedezték a sárgaláz ellenszerét. Az orvostudomány újabb győzelmeként könyvelhet el Nicolle, a tuniszi Pasteur-intézet igazgatója hosszas tudományos kutatás után felfedezte a sárgaláz ellenszerét. Az oltóanyag az ember egész életére kihatással van és az emberi kivégző határáig immunizálja a szervezetet a tropikus éghajlat egyik legszörnyűbb betegsége ellen. A bejelentés nagyszéles körű keltett annál is inkább, mert az eddigi kísérletek mindenben igazolták az oltóanyag hatásosságát és a tuniszi főkörmányzó az elért eredménye alapján elrendelte a kötelező védőoltást. A sárgaláz a tropus vidéken megszállhatatlan mennyiségben szedi áldozatait. Ezt az emberanyagot most az oltás sok révén sikerül megmenteni.

Közgazdaság

A kisántant gazdasági tanácsának határozatai egész Középeurópa közgazdasági életére nagy jelentőséggel bírnak

Kisántant gazdasági tanácsa Jefeš j u g o s z l á v külügyminiszter elnök-alatt záró ülést tartott, aki beszéde-megemlékezett a gazdasági bizottság-res munkásságáról és ezért köszöne-fejezte ki. A román delegáció nevé-T a b a c o v i c i szólalt fel és rámu-tt arra, hogy az elért eredmények-oly lépést jelentenek és a gazdasági helyreállításra vezetnek. Kiemelte, hogy a gazdasági tanács bizottságot kül-ki, amelynek feladata lesz a leggyor-ban gyakorlati eredményeket elérni

és hogy ez megvalósulhasson, a kisántant gazdasági tanácsa olyan határozatokat hozott, amelyek biztosítékát képezik a közös kereskedelmi politikának. A gazdasági tanács határozatai egész Középeurópa gazdasági életére nagy jelentőséggel bírnak. Utána Stangler, a csehszlovák delegáció elnöke, mondott beszédet és hangsúlyozta, hogy a kisántant gazdasági tanácsa munkájával bizonyítja a kisántant életképességét és megerősíti a barátság kötelékét, amely a kisántant-államokat örökre egyesíti.

Kosárszámra hozzák a hetipiacra a comlott tojásokat és számos háziácsszony becsapódott már a vásárlásnál

Tegnap hetipiac élénk forgalmú volt. Zöldség és gyümölcsneműk nagy pándóságok örvendek. Az árak nem válnak lényegesen a múlt hét óta. A baromfi mivel olcsóbb lett. Rántani való csirkét miatt, paprikásnak való 30—35 leiert, míg valót pedig adtak 40—50 leiert páron. Pulykát 150—170 leiert lehetett venni. Párkint, de a legnagyobb fajtból. Liba ára 100 lei, kacs a félgizhalt 75—80 lei. Párkint. A tojás darabját 1.50 leire tarták, de 1.30-ért is lehetett venni. A tojás vásárlásnál azonban nagy elővigyázatosságnak szükség, mert kosárszámra árulják a tojásokat és a vásárlók közül többen panaszkodnak, hogy becsapják őket a

piaci tojásárusok. A vaj kilója 56—70 lei. Juhsajt 24, tehénturó 4, harcsa 70, kecsge 80, káviár 1200, sóshal 28, szőlő 8—16, alma 5—8, birsalma 4—5, őszibarack 8—20, udio 12—20, körte 8—12—20, paraj 6—8, paradicsom kilónként 3—4, zöldség 4, vörshagyma 6, fokhagyma 12, zöldbab 5, akác-méz 32, virágmez 26, burgonya 1.50, szegedi paprika 70—90 lei kilónkénti árban. Karfiol 3—6, saláta 1, káposzta 2—5, vöröskáposzta 1—3 lei fejenként. Főzeléktök 4—10 lei darabja, töltési való kalarabé két darab 1 lei, töltési való paprika öt darab 1 lei, hónapos rettek csomója 1 lei, uborka apró, száz darab 20—25, nagy száza 60 lei, kukorica két cső 1 lei.

Az amerikai örökség

— A Déli Hírlap regénye —
Irtá: KRASSÓI PAL

— És mi volna szerinted ez a harmadik ajánlat?
— Az, hogy velünk együtt fogják az ajánlatot megnyitni.
Komlós meglepetésében összecsapta kezét.

— Tyű, erre nem is gondoltam. És most már látom azt is, hogy micsoda gazdasági lángész vagy te, Iván. Most látom, hogy mit akarsz. Te nem akart az akard, hogy a Carbonia bevenjen minket az új vállalatba, hanem pénzt is akarsz tőle kapni előre, hogy anyagi ügyeinket rendezzük.

Szebenyey Iván megveregette Komlós kezét:

— Ugy veszem észre, hogy már ma is konyitasz a közgazdasághoz. Beszélj, hogy azt akarom, már most adok pénzt.

— De ha nem akarnak ebbe belemenni?

— Bizzad csak rám! Még ők lesznek a legokosabbak, ha velünk megcsinálhatják az ajánlatot. Mert ha nem csinálják meg, akkor járhatnak.

— Te, Iván, te bizonyosan azt akard mondani, ha huzódznak, akkor a bányanyitási dolgában már tárgyalásokat kezdtek egy nagy pénzeszettel és csak azért nem kötöttük meg a magunkat, mert becsületbeli ügynek tartottuk, hogy előbb velük tárgyaljunk.

— No látod, hogy milyen szépen rábeszélte te milderre magadtól is. Nagyon ügyes, hogy ilyen éleslátásod van, mert

tudd meg, hogy veled is vannak terveim.

— Ne mondd!

— De mondom. Neked is ott kell hagynod a filmet, mint én tettem az irodalommal. Itt hamarosan nagy vállalat alakul ki és nem lesz elégséges, hogy én legyek itt egyedül. Az irodalom nekem amolyan ifjúkori passzióm volt, amellyel idejében szakitottam, mert rájöttem, hogy a komolyabb élet inkább nekem való. Ugy látom, hogy a te számodra sem marad más hátra.

Komlós Péter arca elkomorult. Ez a gondolat ugyan még sohasem fordult meg agyában, de azért elégedetlen volt önmagával, hogy a nagy várt siker, amelynek érdekében dolgozott és áldozott, csak nem akar megjönni. Nem felelt Szebenyey szavaira. Ez se firtatta most tovább azt a dolgot, hanem visszatért a szénbányára:

— Hát abban maradunk, Péter, hogy a szénesekek szemben keményen tartjuk magunkat és egy jöttányit sem engedünk abból a kívánságunkból, hogy az új bányát velünk együtt csinálják meg.
— És ha esetleg erre visszalépnek?
— Eszükben sem lesz. Óvakodni fogunk attól a lehetőségtől, hogy az ő bányájuk szomszédságában konkurens bánya keletkezzék, amely hozzá sokkal gazdagabb, mint az övék.

Szebenyeynek teljesen igaza volt. Feleki Kálmán bányagazdát, Kopf doktor, a bányatársulat ügyésze és Schneider István bányamérnök valóban azzal az ajánlattal állottak elő elsőnek, hogy a Carbonia hajlandó a szénterületet megvásárolni.

— Sajnáljuk, a szénterület nem eladó, — jelentette ki Szebenyey.

Uj vasuti menetrend. Az államvasut téli menetrendje október 6-ról 7-re virradó éjszaka éjféltől lép életbe. Nagy általános-ságban fővonalakon a vonatok menetrendje ugyanaz marad, mint nyáron volt. Változás annyi történik, hogy néhány másodrendű vonalon egy-egy vonatpár megszűnik. Az érkezésnél és indulásnál alig két-három vonatnál van változás. Az új téli vasuti menetrendet lapunk más helyén közöljük.

Üzletelen a gabonapiac. Pang az üzlet továbbra is a bányási gabonapiac, amelyet változatlanul lanya irányzat ural. Az összes terményárakban van kínálat, de a malomkereskedők és indulásnál alig két-három mennyiségű vásárlásokat. A temesi uj-buza 400 lei, a torontáli uj-buza 410 lei. Az ó-tengeri 250 lei, az uj-tengeri október és novemberi szállításra 230 lei, időszierinti uj-tengeri 150 lei és örölképes uj-tengeri 180 lei. A zab ára 250 lei, az árpa 270 lei, a tavaszi árpa 320 lei. A korpa 205 lei, a tökmag 400 lei, a muharmag 220 lei. A lucernamag kilója 30 lei, a lóheremag 28 lei kilónként. A takarmányliszt 240 lei, a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsakkal együtt 620 lei.

Az erdélyi fakeskedelem válsága. Erdélyben válságos helyzetbe került az egykor virágzó fakeskedelem. Ennek oka nagyrészt az adót és illetéket nem fizető falusi városi vándor fakeskedéseinek konkurenciája, amely ellen az erdélyi fakeskedők egyesülete erőlyes harcra szánta el magát. A kereskedelmi miniszterium ugyanis nemrég rendeletet adott ki, amelyben megengedte, hogy tizenhárom megye falusi lakossága vándor fakeskedéssel foglalkozzék anélkül, hogy cégbejegyzési illetéket, vagy adót kelljen fizetni. Egyes helyeken ezt a rendeletet úgy értelmezték, hogy a házali kereskedőknek joguk van a községekben baktározni, ott nagyobb mennyiségű fát beraktározni és olyan kiterjedt fakeskedelmet folytatni, mint a bejegyzett cégeknek. Pedig a kérdéses miniszteri rendelet kifejezetten vándorfakeskedelmet engedélyez. A fakeskedők egyesülete elhatározta, hogy október második felében erdélyrészi nagygyűlést hív össze.

— De, uram, — bizonykodott az igazgató, — most egyszerre nem eladó? Hiszen jól tudom, hogy önök az erdőre vezető keresték.

— Igen, az erdőre igen. De most, hogy tudjuk, hogy az erdő alatt milyen kincs van, már nem adjuk el az erdőt, legfeljebb csak a fáját.

Feleki megnevezte azt az összeget, amelyet a Carbonia hajlandó volna a területét adni. Az összeg valóban kecsesgető volt, azonban hiába hangzott el. Az igazgató egymásután kétszer is felemelte az eredetileg megajánlott összeget, de eredmény nélkül.

Mikor látta, hogy minden kísérletezése a szénterület megvásárlására meddő, jött a második ajánlattal. Azonban ezzel sem boldogult.

— Hát mit akarnak önök tulajdonképpen, — fakadt ki idegesen, — ha sem eladni, sem bérbeadni nem hajlandók azt a területet?

Szebenyey minden pöztől mentesen egyszerű választ adott:

— Bányát akarunk ott nyitni.

— Bányát? Tudják önök, hogy mennyi pénz kell ehhez?

— Tudjuk és tudják mások is, akik nekünk már ajánlatot tettek.

A Carbonia igazgatójának homlokán kidagadtak az erek. Arca egészen vörös lett az indulattól.

— Kik azok, akik önöknek azt az ajánlatot tették?

Szinte fenyegető volt a hangja azokkal az ismeretlen emberekkel szemben, akik arra mertek vetemedni, hogy őt esetleg ettől a nagy üzlettől elűssék.

— Nem nevezhetem meg az ajánlattevőket, üzleti titok, — jegyezte meg mo-

Mozi

Nehezen halad a Capitol teteje a befejezés felé

Coman Agoston főpolgármester, aki néhány napon keresztül hivatalos ügyekben a fővárosban tartzkodott, hazaérkezett. A Capitol-mozi újjaépítési terveire vonatkozólag a főpolgármester nem tudta magával hozni a legfelső műszaki tanács jóváhagyását, mert a fővárosban ezzel az ügygel kapcsolatosan különböző felvilágosításokat és módosításokat kívánnak. Ezért Suciu Adrián városi főmérnök és Pohlen betonépítési mérnök sürgősen elkészítik ezeket a változásokat a terveken s megejtik a számításokat. Egy-két napon belül a fővárosba utaznak és akkor megkapják a legfelső műszaki tanács jóváhagyását.

A legújabb Tarzan-film a Forumban. A mozilátogató közönség emlékezetében még élénken él az a monumentális és kiállításban pazar Tarzan-film, amelynek főszereplője Weissmüller Johnny, az uszóvilág bajnok volt. A filmnek hatalmas sikere után rövid idő múlva bemutatásra került a második Weissmüller-film is, amely Tarzan és pajtása cím alatt futott a mozgóképerben. A közönség leírhatatlanul lelkesedett a filmért, amelynek sikere páratlan volt. A Forum-mozi igazgatósága a közeljövőben a legújabb Tarzan-film-et mutatja be, amelynek ugyancsak remek kiállítása lesz. A darab cselekménye ezuttal is leköti majd a közönséget, az egyes képek festőiségségük úgyhogy ez a film a szenzációszámba megy majd.

Szerda, október 3.

Apolló-mozi: Hus a husomból.

Capitol-mozi: Hus a husomból.

Forum-mozi: Ne légy hűtlen.

FIZESSEN ELŐ

A DÉLI HIRLAPRA

solyogva Szebenyey. Feleki Kálmán igazgató ránézett két társára, aztán kijelentette: — Ha mások tettek önöknek ilyen ajánlatot, akkor mi is megteesszük. Rendben van, csináljuk meg együtt az új bányát.

Szebenyey Iván diadalmasan nézett Komlós Péterre. Tekintete világosan elárulta:

— Ugye, megmondtam előre? Hangosan pedig így szólt Felekihez:

— Lehet róla szó. Ha önök nekünk ugyanazokat a feltételeket biztosítják, akkor semmi akadálya nincsen a meg egyezésnek.

— És mik volnának azok a feltételek? — kérdezte Feleki igazgató.

Most aztán Komlós Péteren volt a sor, hogy Szebenyeyre nézzen. Tekintete nyílt kérdés volt:

— Vajjon mit fogsz most mondani, amikor semmiféle ajánlatot nem kaptunk?

Iván azonban úgy tett, mintha nem is venné észre Komlós pillantását és az üzletember kiszámított hidegvérrel válaszolt:

— A Hajagos-terület szénének kiaknázására új bányavállalat alakul. Részvénytársaság természetesen. Több millióval. Miután a szénmező a miénk, mi a részvények hatvan százalékát kapjuk.

(Folyt. köv.)

Ne hanyagolja el a szeméit!
Szemüvegek nagy választékban
TEJNOR FERENC és Társa
optikai üzletében
Timișoara II., Piața Traian (Kossuth-tér)
Telefon 5-61

Rádió

Szerda, október 3. Bucuressti 13: Vizállás-jelentés. Gramofonlemez. 13.45: Előadások hírei. Tőzsde. Könnyű gramofonlemez. 14.15: Beszélőújság. 14.40: Könnyű zene. 18: Rádiózenekar. 19: Beszélőújság. 19.15: Rádiózenekar. 20: Rádiógyetem. 20.20: Le-mezek. 20.45: Felolvasás. 21: Filiomen Efim hegedül. 21.30: Felolvasás. 21.45: Munteanu Zsófi énekel. 22.15: Kis rádiózenekar. 23: Beszélőújság. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hang'emezek. 10.45: Hírek. 11: Felolva-

sás. Közben: Hanglemezek. 11.40: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangzó és időjárásjelentés. 13.05: Mosonyi Mimi zongorázik, Bardócz Margit hegedül zongorakísérettel. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés. 14.30: Eugen Stepat balalajakzene-kara. 15.40: Hírek. 17: A rádió diákfélőrá-ja. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Előadás. 18.35: Zsögön Lenke magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula és cigányzenekara. 19.45: Olasz nyelvokta-tás. 20.15: Weidinger Ede szalonzene. 21: A rádió külügyi negyedórja. 21.30:

Előadás. 21.50: Másfélóra Stolz Róbert mu-zsikájából. 23.20: Hírek, időjárásjelentés, lö-versenyeredmények. 23.40: Közvetítés a Keszy-étteremből
Csütörtök, október 4. Bucuressti. 13: Viz-állásjelentés. Gramofonlemez. 13.45: Elő-adások hírei. Tőzsde. Könnyű Gramofonle-mezek. 14.15: Beszélőújság. 14.40: Könnyű lemez. 17.45: Beszélőújság. 20: Rádió-egyetem. 20.20: Könnyű dalok. 20.45: Fel-olvasás. 21: Pasquale opera, lemezek. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hangleme-zek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben: Hanglemezek. 11.40: Felolvasás. 12.10:

Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli rangszó és időjárásjelentés. 13.05: Ilosv-trió. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjel-ző, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A m.l. államrendőrség zenekara. 15.40: Hírek. Ifjúsági előadás. 17.45: Pontos időjel-ző, időjárásjelentés, hírek. 18.30: Edua Banzo argentinai tangózenekarának mű-ra. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20: Závoc-ky Zoltán énekel zongorakísérettel. 20: Vigjáték-előadás a Studióban: Vájlunk 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: H-gulat és hangfestés a zenében. Előadás. Kurina Simi és cigányzenekara.

Apróhirdetések

Házasság

Különbéle nemzetiségű

orvosok, gyógyszerészek, tanár, mér-nők, bírák, tisztelők, ügyvéd, jegyző, gyar-os, nagyvállalkozó, magasabbbrangú állami tisztviselő, kereskedő, önálló ipa-rosok és gazdálkodók házasságot kötné-nek 100 ezer leitől magasabb hozo-mánnyal. Bővebbet teljes diszkrécióval személyesen: Barbes ált. keresk. ügyvédség és tudakozó iroda Timisoara I., Str. Eminescu (Zápolya-utca) 6. sz. Felhívásra házhoz is jövök. Telefon 22-80. (141)

Állást keres

Ápolónőnek

ajánlkozik középkorú özvegy, hosszú bizo-nyítványokkal, vidékre is megy. Cim a ki-adóban. (1592)

Fiatal irodakiszasszony

három nyelvben (román, magyar, német) teljesen perfekt, állást keres. Cim a kiadó-ban. (1331)

Házmeisteri

Állást keres gyermektelen házaspár. Kilza Péter, Str. Barnutiu (Magyar-u.) 44. (1680)

Házaspár

mindenes, szakácsnőnek, illetve iroda, vagy üzleti szolgál állást keres. Cimeket a kiadó-ba kérünk leadni. (1681)

Intelligens, középkorú nő

házzvetőnőnek, bejáró főzőnőnek is ajánl-kozik 1—2 személyhez. Főz, süt, a háztartás minden ágában jártas. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (1625)

Alkalmazás

Fiatal szobaleány

éves bizonyítványokkal, azonnalra felvéte-tik. II., Str. 3 August (volt Liget-ut) 9. Neptun-fürdő mellett, II. em. 2.

Mindenes szakácsnő

jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Dr. Kovács Ödönne, II., Str. 3 August 5. (1663)

Tanulóleány

felvétetik. Reisz-szalon, I., Str. Bredicianu 2. (1679)

Ügyes irodakiszasszony,

aki amerikai könyveléshez ért, román-ma-gyar-német levelezésben perfekt, felvétetik. Cim a kiadóban. (1682)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Adás-vétel

Ha olcsón és jól

akar vásárolni, keresse fel Forgács vas-kereskedését, Timisoara, IV., Str. J. Vaca-rescu 36. Telefon 8-55. Nagy raktár kály-hákban, tüzhelyekben, Zephirkály-h á k b a n, konyhafelszerelési cikkekben és mindennemű más vasárakban. (2392)

Lemezes fényképezőgé

„Thagee” Kamerwerk, alig használt állapot-ban olcsón eladó. Filmtekercsre átalakit-ható. Megtekinthető IV., J. Vacaurescu (Bem utca) 13. Gáal. (1651)

Eladó jutányos áron

egy pár női fekete, bőrrrel díszített antilop cipő és egy pár gumitalpu barna női bagaria cipő. Cim a kiadóban. (1616)

Antik szekreter

és Biedermeyer garnitúra kifogástalan álla-potban, jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (1635/a)

A román állami új osztályorsjegyek már megérkeztek. Árak negyed 200.—, fél 400.—, egész 800.— lei és kaphatók szeren-cséről közismert March-trafikban, Timi-soara IV., Piata Küttl No. 1. Vidékre a pénz előzetes beküldése 8.— lei portó költség mellett küldök. (1647)

Eladó

férfi átmeneti kabát és 2 női kosztüm: IV., Str. I. Bratianu 29, III. em. 2. a. (1683)

Kifogástalan állapotban

lévő 6-hengeres Nasch-kocsi, vadonatúj bal-longumikkal lei 65.000.—, valamint 30-as típusu nyitott Ford-kocsi 2 tartalékkerékkel lei 40.000.—, Prochaska Ede Fiai, IV., Str. Bratianu 24. Telefon 16-03. (2421)

**Kombinéfüzők
Princessfüzők**

Orvosilag rendelt has-kötők, alkalmi füzők, melltartók

„Sanitaria”

Timisoara,
Eulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Lakás

Modern 3 szobás

lakást, lehetőleg családi házban, keresek. Cimeket „Allandó” jellegre a kiadóba kérek. (1833)

Diszkrét bejárato

butorozott szobát, III-ik, vagy IV-ik kerület elején, keresek. Cimeket „Jó pénz” jellegre a kiadóba kérek. (833)

Modern

két szobás, fürdőszobás lakás, azonnal, vagy 1-re kiadó. IV., Str. Fröbel (Fröbel-u.) 33. (1641)

2 szobás

modern lakás kiadó. Str. Romulus Hattyu-utca) 78. (1672)

1 szobás

modern lakás pontosan fizető gyermektelen házaspárnak kiadó. IV., Str. Sturza (Csil-lag-u.) 58. (1655)

Szuterén udvari

lakás, 1 szoba, konyha, villany és fürdőszo-ba, új házban, olcsón kiadó. III., Piata Crucii (Kereszt-tér) 2. (1657)

Kiadó

szoba-konyha, éléskamrás lakás, vízvezeték a lakásban, parkirozott udvarban, IV. ker. Strada Vlahuta (Zrinyi-utca) 16. sz. (1668)

Modern négyszobás

villalokás, jutányosan november 1-re kiadó. II., Str. Pestalozzi (Sörházfasor) 6. (1670)

2 szobás, modern lakás

november 1-re kiadó. Cim: Rabong, Erzsé-betváros, Rózália-ut 1. (1676)

Modern 2 szobás

földszintes lakás, november 1-re a Horgony-palotában kiadó. IV., Bratianu (Uri-u.) 21, a gondnokságnál. (2422)

Téli menetrend

Érvényes 1934 október 7-től.

Vonatok érkezése Timisoara-Temesvár

Az órák jelzése éjféltől délig 0—12, déltől éjfélig 12—24.

Bucuressti-Bukarest felől gyorsvonat	7
Bucuressti felől személyvonat	18
Bucuressti-Bukarest felől Simplon	18
Bucuressti-Bukarest felől gyorsvonat	23
Arad felől személyvonat	1
Arad felől személyvonat	7
Arad felől személyvonat	9
Arad felől személyvonat	12
Arad felől személyvonat	17
Arad felől személyvonat	21
Jimbolia-Zsombolya felől vegyesvonat	6
Jimbolia felől személyvonat	9
Jimbolia-Zsombolya felől Simplon	12
Jimbolia felől vegyesvonat	17
Jimbolia felől személyvonat	21
Resica felől személyvonat	7
Resica felől személyvonat	12
Resica felől személyvonat	19
Cruceni-Keresztes felől vegyesvonat	6
Cruceni-Keresztes felől vegyesvonat	17
Radna felől vegyesvonat	7
Radna felől vegyesvonat	18
Báziás felől személyvonat	7
Pancsova felől személyvonat	12
Cenad-Csanád felől személyvonat	7
Cenad-Csanád felől motorvonat	12
Cenad-Csanád felől motorvonat	18
Turn-Severen felől személyvonat	7
Valcani-Valkány felől vegyesvonat	7
Valcani-Valkány felől vegyesvonat	19
Buziás felől motorvonat	7
Buziás felől vegyesvonat	12
Caransebes felől személyvonat	19
Ciacova felől vegyesvonat	15
Jermata-Gyarmata felől motorvonat	13

Vonatok indulása Timisoara-Temesvár

Bucuressti-Bukarest felé gyorsvonat	7
Bucuressti-Bukarest felé Simplon	12
Bucuressti-Bukarest felé személyvonat	21
Bucuressti-Bukarest felé gyorsvonat	23
Arad felé személyvonat	0
Arad felé személyvonat	5
Arad felé személyvonat	8
Arad felé személyvonat	13
Arad felé személyvonat	18
Arad felé személyvonat	22
Jimbolia-Zsombolya felé vegyesv.	1
Jimbolia felé személyvonat	8
Jimbolia felé vegyesvonat	13
Jimbolia-Zsombolya felé Simplon	18
Jimbolia felé személyvonat	19
Caransebes-Karansebes felé személyv.	5
Radna felé vegyesvonat	5
Radna felé vegyesvonat	16
Buziás felé motorvonat	5
Buziás felé vegyesvonat	16
Resita-Resica felé személyvonat	7
Resita-Resica felé személyvonat	13
Resita-Resica felé személyvonat	19
Valcani-Valkány felé vegyesvonat	6
Valcani-Valkány felé vegyesvonat	17
Cenad-Csanád felé motorvonat	8
Cenad-Csanád felé motorvonat	13
Cenad-Csanád felé személyvonat	19
Cruceni-Keresztes felé vegyesvonat	11
Cruceni-Keresztes felé vegyesvonat	18
Pancsova felé személyvonat	19
Báziás felé személyvonat	13
Jermata-Gyarmata felé motorvonat	12
Jermata-Gyarmata felé motorvonat	16

1935 március 31-ig

küldjük a Déli Hírlapot helyben és vidékre, azonkívül tetszése szerint választhat a következő ajándékok közül:

1. egy nagy nesseszer nagyságu Vul-kan bőrrönd, 2. egy finom férfi bőrpénztárca, 3. egy zip-zárás, antiloppal bélelt női pénztárca, ha

380 leit

beküld a kiadóhivatalnak. Ezen kedvezményben nem-csak az ujonnan belépő előfizetők, hanem régi előfize-tőink is részesülnek, ha előfizetésüket 1935 március 31-ig rendezik. Vonatkozik ez mindazokra, (köztisztviselő, nyugdíjas stb.) akik kedvezményes árban kapják a Déli Hírlapot és erre a félévre szintén 380 leit fizetnek.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépén